

ТЕРВЕЛ

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

Година III
брой 28
сряда, 27 август 2008 г.

РАЗПРОСТРАНЯВА СЕ БЕЗПЛАТНО

РУБРИКА

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

РАЙНА СТОЙЧЕВА - „КОРЕНЪТ УМИРА ПОСЛЕДЕН“

Райна Иванова Стойчева

Райна Иванова Стойчева е родена на 2 юли 1936 год. в гр. Вълчи дол, Варненско, в семейството на прокудени добруджанци.

Ранното ѝ детство преминава в с. Основец, Шуменско. След освобождението на Южна Добруджа през 1940 год. семейството им се връща в родното село на родителите ѝ – с. Мали извор, Тервелско.

Завършва Педагогическо училище в Добрич и Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, специалност история. Учителствала е в с. Мали извор, Балчик и Добрич- в Техникума по туризъм „Пейо Яворов“ и Природоматематическата гимназия „Иван Вазов“.

В брой 30 от 2007 год. и брой 24 от 2008 год. на вестник „Тервел“ Ви представихме г-жа Цветанка Костова и Атанаска Станева. Райна Стойчева е тяхна сродница и всички те са от рода на Чолаците. Когато човек сам потърси в дълбините на времето родовия си корен, значи той е паметен човек и е убеден, че „Коренът умира последен“.

Чолаците

Това е моят род. Светът не започва от нас. И преди нашето раждане е имало нещо, което заслужава внимание и с деянията си можем да се съизмерваме с традицията на предците и осигуряваме приемственост. Отдалечаването от тях- въпреки недостатъците на човешката памет- не се губи връзката.

В рода ни няма родословни книги, написани хроники, дневници, кореспонденция, преписки. Това, което знам за него, са спомени, които идват отдалеч, от две столетия назад, чула съм ги от баба и тате и това, на което съм била свидетел. Но много спомени за имена, събития, случки, лични съдби, за празници, за тъжни и мъчителни мигове за нашите предходници са безвъзвратно изгубени.

Коренът на рода е в с. Алфатар (от 1975 г. –град), Силистренско, по-късно към 1900 г. преселил се в с. Кючук ак бунар (с. Мали извор), Тервелско. Дошли тук и намерили истинската си стойност. Името идва от турската дума „чолак“- човек с повреден пръст или ръка. От баба и стари хора знам, че имало такъв човек, но това било много далеч в миналото. Те не го познаваха. Не се знаеше дали е бил чолак по рождение или след това се е случило нещастие. Някои бяха категорични- човек с отрязан пръст. Името останало завинаги. През 1922 год. баща ми Иван Калчев е учил бъчварство в Алфатар. Алфатарци все още назовават известността „Чолаков баир“ там, където били нивите на Чолаците. Интересувах се преди години и разбрах, че има род с такава име. Част от рода е останал там, но връзката беше прекъсната. Притежавам поздравителна картичка от 1917 год. от дядо Калчо, изпраща я човек от Силистра, който търси връзка с Чолаците в новото им поселение.

„Чолак“ освен инвалид, в преносен смисъл означава „несръчен“, „неумеец“, „нескопосан“. Тези значения не се отнасяха за нашия род. „Чолаците“ – символизираше умение, сръчност, трудолюбие, умен, знаещ. Някога с това име се гордеехме. „Чолак“, „чолачка“ беше звание.

Ако се опитам да отговоря само с една дума какво представлява родът, тя ще бъде: Светът! Чолаците не бяха чели Публий Теренций, но и на тях нищо човешко не им беше чуждо. В рода имаше всичко. Редуваха се периоди патриархат и матриархат. Природата ги беше надарила с ум. Трудът – издигнат в култ. Много от Чолаците- работохолици до мъчение, неистова упоритост в битката за житейските изпитания. Зеделци, търговци, перфектни занаятчии, служители, интелектуалци- повече от тях си вършеха работата така, сякаш я извършваха за последен път в живота си, а не ден за ден и през куп за грош. Пословична е тяхната неуморимост, отлагаха почивките. Случваше се тате да ползва само един почивен ден в годината- Ивановден. Няма как- Иван. Чолаците живеяха с чувства за собствена значимост и достойнство. Мързеливи, нескопосни, некадърни и страхливи не признаваха. И ако това се случваше, бяха категорични: „Този не е от Чолаците!“ И „грехът“ носеше родът на пришелките. Мъжете- силни и достолепни. Многоцветие: бохеми, донжуани, политични и политикани в своите убеждения, някои непоправими идеалисти, живеяха с политическите настроения на времето си, други- реалисти, песимисти и оптимисти. Чолаците завряни (приведени) зетьове не ставаха. Това се случи в по-късни поколения и бяха изключения. И ако си послужим със съвременната лексика- бяха приватизирани от тъщите си. Жените- верни Пенелопи. Жоржсандовци, еманципирани чолачки. Пришелките от други родове се приспособяваха към Чолашкия род и се гордееха с това. Някои чолачки не успяваха да се приспособят към родовете на съпрузите си. Познавах драмите им. Проклинах пословичната несправедливост, че им е отредена такава съдба.

И мъжете, и жените- личности по естествено развитие на качествата си. Широко известни в тесния кръг на селото и околната (особено занаятчиите). Взаимопомощи и конфликти. Веселие и скръб. Мислещи и чувствени. Знателни и любознателни. Надсмиваха се над лекомислие и вятърничество. Различаваха важното от важниченето. Хрисимите- изключения. Малко вярващи и много атеисти. Тачеха християнските празници и ритуали. Библията за много беше на почит.

Увличал ги е дядо Калчо. Баба и тате я цитираха често. Опрощението и снизхождението не беше силната страна на Чолаците. Много от тях смятаха, че превъзходството в материалните блага, не е превъзходство в морала. Но имаше и други, за които истински ме боли. Бащите- чолаци не държаха поколенията след тях да са като хората, не искаха нивелиране. Това не беше най-високата мярка, настояваха да не изостават, да изпреварват, да не я карат като всички, но не и да надскочат повече от ръста си.

Поколенията на дядовците и бащите ни имаха по рояк деца. Но не чух никой да се оплаква или да проклина, че държавата е мащеха и не се грижи за децата им, дори в неурожайните години, когато срещу природните закони няма заслони. Отговорността беше тяхна и увличаха децата си в благословен и здравословен труд. Разюзданата лексика (каквато в днешно време шества навсякъде) не им беше

присъща. За децата имаше абсолютна забрана да произнасят груба дума.

Казват, че на небето нямало хумор, но в рода ни- тук на земята- изобилие на родени хумористи, шегобийци. Хуморът беше спасителния пояс в живота им. Шегуваха се закачливо, незлобливо и благородно без излишен сарказъм. Измисляха прякори един на друг. Запомнила съм десетки. Ако имаха образование и подходяща среда биха били сериозни конкуренти на Чудомир. С пороците воюваха чрез сатирата- весела и бодлива. Личности- с ярка индивидуалност.

В рода всичко изглежда непоклатимо. Но някои, още от поколенията на бащите ни, са се разпилявали по градовете. В края на 50-те години на XX век с моя братовчедка се шегувахме с кандидатка за снаха за нашия род, че спазваме традицията и трябва да подготви дарове за 350 сватбари, толкова успяхме да отброим, не всички познавахме (имаме роднини и в Румъния). От този род излязоха първите образовани хора на селото. Днес младите не знаят много неща за рода. Разпилени навсякъде из България и чужбина. Време на отчуждение, когато децата им не се познават. Вече роднинството не е по кръв, а по дух. Със записките се опитвам да бъде спасена забравата. И пелинът расте на корена. Коренът умира последен. Приобщаването към семейната и родова памет е приобщаване към народната и общочовешка история.

Райна СТОЙЧЕВА

О Б Я В А О Т О Б Щ И Н А Т Е Р В Е Л

На основание чл.4, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

У В Е Д О М Я В А М Е

Всички заинтересовани физически и юридически лица, че имаме инвестиционно предложение „Рехабилитация на общински път „Тервел-Безмер-Гуслар-граница с област Силистра“.

Всички, които желаят да изразят мнения и становища могат да го направят писмено в Община Тервел или в РИОСВ - Варна, ул. „Ян Палах“ № 4.

РУБРИКА

МИСЪЛ НА БРОЯ

Преди броени дни една вечно млада и създаваща хит след хит в поп музиката певица стана на 50 години. Перфектният ѝ външен вид, енергията и успехите ѝ са неоспорими.

Ето и една малка част от нейната житейска философия ....

„Беден е този, чиито удоволствия зависят от позволенията на друг.“

Мадона

РУБРИКА:

ИСТОРИЧЕСКА РУБРИКА

продължение

Силен и със слабостите си

Ето с такъв морален и боеви капитал в портфейла си генерал С. Тошев повел своята Желязна Софийска дивизия през 1912 г. за участие в започналата Балканска Война. Достигнали границата, преминали я и още в самото начало на 9 октомври, първа бригада от неговото съединение нанесла съкрушително поражение на турците при село Гечкенли. Боят бил случаен, непредвиден в плановете дори на най-дръзките ни тактици, затова успехът в него се смятал от някои началници за случайна полукула.

По-малко от седмица след това 1-ва дивизия по обща заповед настъпила на изток и два дни по-късно достигнала полесражението при Люлебургас. Тук генерал Тошев излязъл незабавно на разузнаване, разпределил правилно силите си, използвал умело артилерията и пак пожелал успех. Даже когато съседи на шопската дивизия се стъписали и решили да отстъпят, той, генералът, застанал редом с бойниците си, наредил на Всички негови полкове да атакуват, като музиките свирят „Шуми Марица“, а барабанистите бият за настъпление. Така суматохата и сред съседите свършила.

Ден по-късно, на 17 октомври 1912 г., генерал Радко

Димитриев поискал от генерал Стефан Тошев да подкрепи действията на неговата армия с дивизията си. И той незабавно се вкопчил в желязна схватка с неприятеля, докато победили. Допринесли и за цялостната победа на армията.

Пламналата след месеци война между доскоростните съюзници срещу турците, завила генерал Стефан Тошев като командващ Пета армия. Тази армия била съсредоточена около Кюстендил и трябвало заедно със съседната си, Четвърта армия, да нанесе главния удар срещу сърбите.

През Първата световна война генерал-лейтенант Стефан Тошев командвал Трета българска армия. По-високите си чин получил на 5 август 1913 г. Новата задача в новата война, която стояла пред новия командващ, била да се охранява Добруджанската граница от евентуална намеса на Румъния с изненадващо втурване и безнаказано навлизане навътре в нашите предели.

Северната ни съседка се включила във войната към края на лятото на 1915 г. Генерал Тошев имал план, съгласно който трябвало със събрани сили да се превземе по-важната от крайдунавските крепости - Тутракан, а после и Силистра. Фелдмаршал фон Макензен, който бил общ началник на войските на Северния фронт, настоявал за едновременен удар. Времето само след седмица потвърдило далновидността на

българския военачалник.

Успех пожелала нашата Трета армия и в епичните боеве при Добрич за защита дясното крило на Добруджанския фронт срещу обединените сили на три неприятелски страни.

Кулминацията на сраженията в златната ни Житница били тези за завземането на силно укрепената позиция край Кубадин. Тук генерал Тошев не се поддал на непрекъснатите настоявания на Главната ни квартира и най-вече на немските ни съюзници за светкавични действия. Те без друго били невъзможни.

Втората атака на Кубадин била успешна. Обаче и противоречията между българския генерал и немския му началник Макензен стигнали почти до разрыв. Достоинството на Стефан Тошев подсказало правилния път. Поддал си сам оставката.

Освободеният генерал Тошев останал в разпореждане на главното ни командване. Малко преди края на войната му поверили ръководството на Четвърта армия, която заемала за отбрана левия бряг на р. Струма и брега на Бяло море.

След сключването на мира го назначили началник на 4-та инспекционна област със седалище в Гюмюрджина. На тая длъжност той останал до окончателното си разделяне с военната служба през месец юни 1919 година. Било му

присвоено и най-високото звание в армията ни - генерал от пехотата.

Шейсетлетният воин ветеран и в запаса се чувствал на боен пост. Бил здрав и бодър. Просто сменил сабята с перото. Започнал да пише историята на своята Трета армия при действията и в Добруджа. Написал я и доказал, че ние, българите, през Първата световна война сме били „победени, без да бъдем бити“.

И подир новия си успех като мемоарист така наричаният с нескрита любов Тошо паша не се успокоил. Той тръгнал от град на град, от село на село да разказва с нескрития си и неподражаем патос за героизма на българския войник на бойното поле.

Така на 26 октомври 1924 г. вечерта в Пловдив, където бил пристигнал за патриотична сказка, ниският, но силен като дъб военен ветеран паднал - неповален, непрекъснен, а изтръгнат из корен от смъртта.

Полковник Стефан Стефанов

Край!

РУБРИКА:

ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ

През изминалия период от 16 август до 22 август 2008 год. на територията обслужвана от Областна Дирекция „Полиция“ (ОДП)-Добрич, са регистрирани 25 криминални престъпления и произшествия.

През изминалите дни на територията обслужвана от ОД „Полиция“- Добрич са регистрирани 43 пътнотранспортни произшествия, с осем пострадали граждани без опасност за живота им.

На 20 август по пътя гр.Тервел— с.Божан е настъпило пътнотранспортно произшествие, при което „Форд Ескорт“, управляван от гръцкия гражданин Б.Г. напуска пътното платно и се преобръща. Водача е настанен в Многопрофилна болница за активно лечение гр.Добрич. Работи се в условията на досъдебно производство.

Поделенията на ОД „ЛБЗН“-Добрич са участвали в гасенето на 53 пожара, при четири от тях са нанесени сериозни материални загуби и щети. Другата част от тях са възникнали основно в сухи треви и отпадъци и не са нанесени сериозни материални щети.

РУБРИКА:

ВЕСТИ ОТ ОБЛАСТТА, СТРАНАТА И ЧУЖБИНА

По-важните новини през изминалата седмица на територията на Областта:

1. Скаутски лагер, пикник и наблюдателна кула ще бъдат изградени в Центъра за защита на природата и животните в Добрич. Това ще стане по трансграничен проект „Диверсификация и нов облик на туристическия продукт в Община град Добрич“. Вече е определен изпълнителят строителните работи трябва да започнат. Заедно с това ще се изгради и непрекъсната пешеходна и велосипедна връзка между градския парк „Свети Георги“ и зоопарка. Общата стойност на строителните работи възлиза на 210 377 лева. Велоалеята ще бъде с дължина 2 километра и ширина 2 метра. Скаутският лагер и наблюдателната кула в зоопарка трябва да са завършени до септември. Тогава те ще посрещнат деца от Констанца. От няколко години в добричкия зоопарк се организира лагер на младите скаути, включително и с пренощуване сред свободно движещите се животни.

2. Музейна сбирка постоянно действаща експозиция се открива днес в добричкото село Тянево. Тя е първата частна сбирка и ще бъде разположена в родната ми къща в Тянево, съобщава родоизследователят и хореограф Иван Жечев. Изложбата е под надслов „Под бащината стряха“ и представя предмети от бита, които преди години са били важна част от всеки български дом. Сламена рогозка, дарак, бакърник, тъкачен стан, шевна машина „Сингер“ и типични добруджански носии са включени в постоянната експозиция. Посетителите ще могат да разгледат и богата колекция от фотографии. Те отразяват организирани от хореографа родови срещи и историята на Тянево. Първата частна музейна сбирка в Тянево се реализира с помощта на Областна администрация, общините Добрич и Добричка, дружество на краеведите „Отец Павел Атанасов“ и клуб „Родознание“ в Добрич.

3. Лорнографски филми, нелицензиран софтуер и други обекти на авторското право, разпространявани срещу заплащане без съгласието на собственика на правата, са иззети от полицията след акция в интернет зала в балчишкото село Кранево. Собственик на компютърния клубе 32-годишният добричлия Станимир Атанасов. Залата отворила врати за новия туристически сезон на 17 май. Нелегалните програми, пиратските аудио и видео-записи и порнофилмите се предлагали на посетителите на клуба срещу заплащане. Иззети са 14 компютърни конфигурации. Срещу Станимир Атанасов е образувано производство по чл. 172 от НК, което предвижда до пет години затвор и глоба до 5 000 лв.

По-важните новини през изминалата седмица на територията на страната:

1. Епидемия от заушка върлува в страната, тя покосява всички, които са пропуснали да се имунизират навреме, алармират лекарите. Мъжете са по-уязвими от жените. Паротитът, както е медицинското название на болестта, възпалява тестисите и може да докара човек до стерилитет, предупреждават медиците ни. 5000 са покосените от болестта у нас само към края на юли.

2. Цената на полските краставици спадна през тази седмица с 14 процента - до 80 стотинки за килограм по цени на едро, докато оранжерийните се продават средно по 1,10 лв./кг, съобщават от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ). Оранжерийните домати се продават по 1,00 лв. за килограм, а гледаните на открито се търгуват по 0,69 лв. Картофите поевтиняват с 5,7 на сто до 0,50 лв./кг. Цената на зелените чушки също пада. Те поевтиняват с 6,1 на сто до 1,05 лв./кг. Бананите обаче поскъпват с 9,8 на сто и вече се предлагат по 1,90 лв. за килограм. Дните се търгуват на едро по 0,26 лв./кг, а пълешите намаляват цената си с 6,5 процента до 0,72 лева за килограм. Прасковите поскъпват с 11 стотинки до 1,40 лв./кг. Захарта се продава миналата седмица за 1,50 лв./кг на едро. Брашно, тип „500“, понижава цената си с 8,6 на сто до 0,86 лв./кг. Яйцата поскъпват с 6,7 на сто и се търгуват на едро по 0,16 лв. бройката. Замразените пилета се продават тази седмица с 0,4 на сто по-евтино - средно по 3,89 лв./кг. Малотрайните колбаси поскъпват с 3,7 на сто - до 4,81 лв./кг, а цената на шпековия салам се повишава с почти процент и вече достига 8,90 лева за кг. Кашкавал „Витоша“ на едро тази седмица е поевтинял с 1% и достига 9,06 лв./кг; а кравето сирене поевтинява с 1,1 на сто - до 4,40 лв./килограм.

3. Недобросъвестни търговци продават сладолед, който се охлажда с помощта на мръсен въздух. Замърсеният сладолед се продава от улични машини от търговци, които не спазват правилото на ЕС, че храни извън магазините се продават само в затворени опаковки. Смесите за производството на сладолед се изсипват в уличните машини от мръсни кофи, което допълнително влошава качеството на крайния продукт. В Европейския съюз е забранена продажбата на всякакъв вид храни на открито, които не са пакетирани. От 1 януари 2007 г. всички производители на хранителни стоки в нашата страна трябва да прилагат европейската система за контрол на безопасността. Според нея различните видове сладоледи трябва да се съхраняват в отделни камери, а не да се продават навън, коментират от Федерацията на потребителите.

4. Световната банка разкритикува България за хаотичната здравна реформа, след като преди два

месеца управляващата коалиция реши да позволи на частни фондове да се конкурират с Националната здравноосигурителна каса, но движение в тази посока няма. Световната банка е вложила милиони долари в българската здравна реформа, затова е настроена критично. В него се добавя, че целта на българската здравна реформа е в кратки срокове да бъде демонополизирана и хората още през 2010 г. да започнат да се осигуряват в частни фондове по избор.

5. Заплатите на войниците ще бъдат увеличени с над 170 лева от 1 юли. Това е 33 на сто повече към основното възнаграждение на редовите бойци и то ще набъбне до 520 лева. Медицинските сестри в детските градини и училищата пък ще вземат с 15 на сто повече. Това реши Министерският съвет вчера. Правителството прие постановление за повишаване на възнагражденията на военнослужещите и медицинските сестри, а военният министър Николай Цонев разпреди и допълнителни увеличения на заплатите на кадровите бойци, които ще дойдат от икономии, направени във фонд работна заплата след направените от него реформи във ведомството.

По-важните новини през изминалата седмица от чужбина:

1. Кандидатите за президент на САЩ от Демократическата и Републиканската партия Барак Обама и Джон Макейн започнаха кампания за спечелване на евангелистката общност в страната, която представлява една четвърт от населението. Всеки един от четирима американци е евангелист. В съвместно интервю, дадено на един от лидерите на евангелистите в САЩ Рик Уорън, двамата кандидати споделиха позицията си по болни теми като абортта. Макейн се обяви за „защитник на живота“, за разлика от Обама, който смята, че при определени обстоятелства абортът е допустим. На миналите президентски избори 80% от гласувалите евангелисти са подкрепили сегашния президент Джордж Буш.

2. Личните данни на близо 45 000 души, включително дата на раждане, информация за съдимост, номера на застраховки, са изгубени от Министерството на отбраната на Великобритания. Миналия месец военното министерство призна, че за четири години са загубени 685 преносими компютъра. При девет различни случая през миналата година е била установена загуба на лични данни на 45 000 души. Полицията е била уведомена за шест от деветте случая. На 30 000 от 40-те хиляди пострадали не е било казано нищо за изгубените данни.

3. Италия демократизира и покера - според подготвения от правителството декрет от средата на септември всеки пълнолетен жител на Апенините ще може да си залага и играе. колкото си иска 24 часа в

денонощието, стига да има компютър и някое и друго евро в банката. Както става ясно, масата със зелено сукно, тестетата и картите ще бъдат виртуални, а играчите и парите истински. Гарант на качеството на играта пък ще бъде контролиращият търговията с цигари и напитки Държавен монопол, който ще дава лицензите на специализираните се в онлайн покера фирми.

4. В Истанбул беше открит първият в историята турско-африкански икономически форум. В течение на три дни представители на 50 страни от Черния континент ще обсъдят с висшите ръководители на Турция перспективите за съвместни икономически проекти и мероприятия по задълбочаването на културното и отбранителното сътрудничество. Официална Анкара смята да предложи на лидерите на африканските страни собствен план за интензификация на всички сфери на дейности в отношенията си със страните от региона.

5. Китаец си върна званието най-висок мъж в света, след като украинец, за когото се предполагало, че е по-висок, отказа да бъде измерен ръста му, съобщиха от книгата на рекордите Гинес. Бао Си Шун (2,36 м) бе лишен от званието си миналата година, след като украински лекар съобщи, че Леонид Стадник е висок 2,53 м. Но книгата на рекордите Гинес промени правилата си за официализиране на рекордите в тази категория и сега ръстът на претендентите трябва да бъде измерен от лекари, положили Хипократова клетва. Стадник не отговорил на писмата на Гинес.

РУБРИКА: ВИЦ НА БРОЯ

Хубава руса главица, но празна като... паница...

Блондинка пристига в „Бърза помощ“ - показалецът на едната й ръка бил целият в кръв.

- Как се случи това? - попитал лекарят.

- Бях решила да се самоубия...

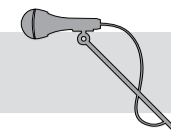
- Като се простреляте в пръста?!

- Не, разбира се! Първо бях решила да се прострелям в гърдите, но тъкмо си направих пластична операция за 6000 долара. После реших да се прострелям в устата, но съвсем скоро платих 4000 долара за зъбни протези. Накрая реших, че ще е най-добре да се прострелям в ухото, но си помислих, че сигурно ще е много шумно, за това си запуших другото ухо с пръста...

- Защо блондинката се събужда сутрин с перушина в косата?
- Защото е чула, че е здравословно да си ляга с кокошките.

Обява:

„Млада, очарователна блондинка търси съпруг. Нямам вредни навици: не пуша, не пия, не работя.“

РУБРИКА:**О Б Щ И Н С К И В Е С Т И****ОЩЕ ЕДИН ОДОБРЕН ПРОЕКТ В ОБЩИНА ТЕРВЕЛ**

Той предвижда изграждане на център за физическа активност в ЦДГ „Здравец“, в гр.Тервел. Центърът ще има две направления – закрит плувен басейн и физкултурен салон.Макар че начинанието звучи много мащабно,то всъщност предлага един много прагматичен начин за използване на два вътрешни двора,които имат всички типови детски градини, планирани за по шест детски групи и съставени от два основни корпуса,свързани помежду си с т.нар.“топла връзка”. Такива сгради , строени по типови проекти през 80-те години ,има във всички градове. Всеки от двата вътрешни двора е ограден между две зидани стени и два френски прозореца. Проектът предвижда да се използва тази даденост,като в едното от пространствата се вкопае и оборудва басейн за закалителни процедури на децата в Тервел, а в другото се обособи салон за физически занимания. И за двете оградени пространства се предвижда да бъдат покрити с метални конструкции и прозрачен ондулин.Основната част от дейностите ще се концентрират върху подовите и покривните конструкции.Бюджетът на проекта е 115 936 лв. с ДДС. В него е разчетено закупуването на покритие за стените и дъното на басейна , за покривало, за стълба с филтърна група и всички необходими аксесоари.Предвидени са средства за бетоновите работи,както и за оформянето на околното пространство с подходяща подова настилка. За физкултурния салон също ще се изгражда подова и покривна конструкция и ще се доставят модулни съоръжения за деца / шведска стена,пързалка,пейки,дюшеци и др./ Освен инвестицията в нова придобивка за малчуганите в Тервел проектът цели още и създаване на условия за квалификация на строителни работници,наети по общинска програма за заетост.За тази цел в бюджета на проекта са разчетени и средства за възнаграждения на двама опитни строители,които да обучат наетите безработни мъже.Дейностите не са с висока сложност и при осигурен професионален надзор от страна на общината ще дадат добри възможности за квалификация на безработните. В тази дейност – „чиракуване“ чрез работа на обекта се крие и още една допълнителна цел. ЦДГ „Здравец“,където ще се реализират дейностите е детската градина , която се посещава предимно от деца от ромски произход.В групата от 25 работника,които ще работят там задължително ще бъдат включени хора от ромската общност, т.е. резултатът от техния труд ще ползва пряко членове на общността в ромския квартал „Север“ на гр.Тервел.

В детските градини и в училищата в община Тервел към момента няма съоръжения ,предлагачи аква занимания и затова съвсем реалистично може да се прогнозира, че след като басейнът стане факт, той ще се превърне в място за игра,развлечения и закалителни процедури не само за децата от ЦДГ „Здравец“, но и за техните връстници от останалите детски заведения,както и за малчуганите,които вече няколко поредни години се включват с желание в общинската ваканционна програма „Наше лято“. Планираното устройство на басейна предлага възможност за добро поддържане на хигиенните условия и ползване на съоръжението по въведен график от различни групи деца.

Какво дава увереност,че проектът ще бъде изведен до успешен край? Преди всичко опита,който общината и нейните партньори натрупаха при реализацията на подобни проекти през последните 5 години.Настоящото начинание започва в период,когато приключва проектът за изграждане на център за извънкласни дейности в с.Нова Камена. Този проект бе дело на Община Тервел и Сдружение с нестопанска цел „Бъдещето е в нас“ Тервел и бе финансиран от Социалноинвестиционен фонд София . Новостартиращият проект за изграждане на център за физическа активност в ЦДГ „Здравец“ в гр.Тервел отново е част от публично-частно партньорство. В него се съчетават интересите и дейността на две организации – Община Тервел, чиято задача е да подобрява условията за пребиваване на деца в детските заведения в Тервел и селата и Сдружение с нестопанска цел „Асоциация на жените –Тервел“. Сдружението е създадено през миналата 2007 г. от дами,които работят в сферата на общинското образование и култура.Това е първият проект на новата организация. Финансиращият орган отново е Социалноинвестиционният фонд.

Предстоят подготвителни дейности,които са задължителни за проекти от подобен характер.Основната част от строителните работи ще се извършат в първата половина на 2009 г.

Настоящият проект е трети пореден проект,който Община Тервел реализира с партньори от различни сфери на обществения живот.Освен споменатия проект за изграждане на центъра за деца в с.Нова Камена, през тази година приключи и проект за изграждане на квалификационен център в гр.Тервел.В този проект пък партньорството включваше добричката гимназия по аграрно стопанство / ПГАС/.

Проектите,които се реализират в партньорство са много по-трудни по отношение на координацията и организацията на дейностите.Те обаче в много по-голяма степен допринасят

за изграждането на капацитет за бъдеща работа у хората,които са ангажирани в проекта , а освен това позволяват на общината да реализира дейности,които са полезни за гражданите , но в същото време не са регламентирани законово като присъщи за една община и тя не би могла да получи финансиране за тях. Казано с други думи – партньорските проекти позволяват на общината да бъде по-полезна за по – голям брой от хората , които живеят на нейна територия.Това мотивира общинското ръководство да търси възможности и да работи както в традиционната сфера на дейност на общините / инфраструктура,образование,култура и т.н. / , така и в посока партньорски идеи в полза на целеви групи от общността,изведени до успешен край.Начинание, за което най-малко би паснала думата „лесно“.

КРАТКИ ВЕСТИ

- Започна изпълнението на две от основните дейности по общинската програма за оптимизация на училищната мрежа в община Тервел.От 11 август,когато бе финализирана процедурата за избор на изпълнител до момента се работи паралелно по подобряване на материалната база на СОУ , ОУ с.Безмер и ОУ в с.Коларци.Предстои да започне и работата в училищата в селата Орляк,Зърнево и Нова Камена.Изпълняват се предимно енергоефективни мерки – поставяне на ПВЦ дограма / за всички училища/ и ремонти на парните инсталации-за училищата в Безмер,Коларци и Орляк.Извършва се и освежаване на част от помещенията и коридорите,подменят се вратите и се освежават и санитарни възли.Късният старт на Националната програма за оптимизация / кандидатстване на 26 юни и финансиране в края на юли/ няма да предизвика сериозни затруднения в нашата община, защото тя обяви и стартира преди финансирането от МОН обществени поръчки за избор на изпълнители.Най-голямото общинско училище- СОУ ще бъде ремонтирано до началото на учебната година. Такова ще е състоянието и в средищното училище в с.Коларци и в училището в с.Безмер.До края на м.септември ще приключат и работите в останалите училища.

- През тази седмица започна и доставката на нови ученически мебели за седемте общински училища.Първо такива бяха доставени в СОУ.Продължават и доставките по селата.Освен заявените до момента мебели / чинове за деца от начален и прогимназиален етап,ученически маси,столове, учителски бюра,класни дъски и др./ , през тази седмица общината ще заяви допълнителни видове мебели , предпочитани от директорите на седемте училища. Общата стойност на всички училищни мебели е 200 390 лв. без ДДС.

- Общината получи още два нови автобуса от МОН за извозване на децата от закритите училища до средищните училища – СОУ Тервел и ОУ с.Нова Камена.Автобусите са 32-местни.С толкова места са най-големите училищни автобуси,които МОН предоставя на общините.Освен тях общината заяви получаването на още два автобуса.Общият брой училищни автобуси към момента е 4 . Освен двата нови , общината стопанисва още един 27-местен и един 16-местен автобус.В началото на учебната година ще бъде съставен график за работа на автобусите.

- Започна подготовката на поредното издание на Добруджански събор“Тервел 2008“. И този път общината, в качеството си на организатор , ще спази традицията за мястото на надпяването – две сцени в градския парк.За гостите на града вечерта ще пеят добричлийката Преслава Пейчева и група „Те“.Съборът ще продължи един ден – 22 септември,празникът на град Тервел .

- На 27 август ще се проведе открит конкурс за избор на изпълнител на строително-ремонтните дейности по проект „Обновяване на детските заведения в гр.Тервел“, финансиран от МРРБ по Оперативна Програма „Регионално развитие“.Проектът бе одобрен в средата на тази година и включва две основни дейности – саниране на всички детски заведения в Тервел и доставка на ново кухненско оборудване за кухнята майка в ЦДГ 3.

- Ще бъдат възстановени дейностите по проект „Подобряване на уличната мрежа в гр.Тервел“. За завършването му общината получава от МРРБ 750 000 лв.Проектът започна точно преди 1 година , през август 2007, и след като бяха асфалтирани по-голяма част от предвидените улици,изпълнението бе спряно временно поради липса на средства.Сега той ще бъде изпълнен в пълна степен .Работите ще включват нови тротоари в центалната част на Тервел и ремонт на уличната настилка на участък от улица „Захари Зограф“.

„НА ПЪТЯ С ЧУВСТВО ЗА ОТГОВОРНОСТ“

ГОРЕЩИ АВГУСТОВСКИ ЕМОЦИИ В „НАШЕ ЛЯТО – 2008“

или Какво събра и забавлява децата в Тервел през последните две седмици

„НА ПЪТЯ С ЧУВСТВО ЗА ОТГОВОРНОСТ“

площадката по безопасност на движението в училището в с.Безмер - Как да пресичаме по пешеходните пътеки

Така бе наречено занятието по безопасност на движението, което стана факт благодарение на партньорството между ОДК, РПУ, Общината, децата и родителите им. Главна роля в „играта“ бе отредена за полицейският инспектор г-н Г. Чолаков. Събитието се състоя на специализираната площадка в училището в с. Безмер. Припомняме, че тази площадка бе възстановена през 2006 г. от Общината и училището и засега е единствената на територията на тервелска община. В реални условия, сред пътни знаци, светофари, пешеходни пътеки и кръстовища, децата научиха за правата и задълженията на участниците в движението, за отговорността, която всички носят за безопасността на пътя. Особен интерес предизвикаха импровизираните игри за затвърдяване на наученото. Децата влязоха в ролята на автомобили и пешеходци, които трябваше да се движат според правилата за движение. А дали добре се справят с поставената задача следяха деца „регулаторчици“. Целта на полицаите и педагозите бе децата да осъзнаят допусканите грешки в игрова обстановка и да ги избягват на пътя, защото това може да коства нечий живот. След емоциите от игрите любознателните участници получиха традиционната почерпка, осигурена от Община Тервел.

„ПАЗИТЕЛИ НА ЗАКОНА“

Ден след проведеното по програма „Наше лято“ мероприятие със съдействието на полицаи от РПУ- гр. Тервел, посветено на безопасността на движението,

Научихме по нещо ново за професията- Полиция

се състоя отново среща на децата с полицейският инспектор г-н Г. Чолаков. Този път мястото на срещата беше полицейското управление на МВР- гр. Тервел. Сградата се изпълни с веселите гласове на децата, дошли да научат повече за трудната и отговорна професия-полицай. Със страхопочитание малките гости влизаха от стая в стая и се запознаваха със задълженията на работещите в РПУ. Първо надникнаха в стаята на Началника. Видяха работното място на оператора, който приема сигналите за нарушение на обществения ред. Тук г-н Чолаков предупреди за опасността, която предизвикват небомислените шегички на някои деца. На телефонните номера 166, 150, 160 трябва да се звъни само при нужда, а не за игра.

Следващата част от срещата предизвика още по-голям интерес. В двора на РПУ децата се запознаха с оборудването на полицейските автомобили- радиостанция, полицейска сирена и др. Видяха и лично пробваха различни видове предпазни жилетки, каски, палки. Голям интерес и много шегички предизвикаха белезниците и преносимите радиостанции. За кратко време децата влязоха в ролята на полицаи, снабдени с

Светофарите и пешеходните пътеки са важни-ОУ село Безмер

необходимото оборудване. Накрая двора на РПУ се озвучи от пронизителния вой на сирена, пусната в чест на малките гости. Тя им напомни, че трябва да се дава път на полицейските коли, за да могат полицаите да пристигнат по- бързо на мястото и да предприемат необходимите мерки.

Приятните мигове прекарани заедно бяха запечатани в снимка за спомен.

ОЛИМПИЙЦИ

Турнир по Стрийтбол в Общинска ваканционна програма „Наше лято“

В тази проява участие взеха 13 деца на различна възраст. Турнирът беше проведен от 10 часа на спортната площадка пред СОУ „Йордан Йовков“.

Бяха сформирани 4 отбора с по 2-ма участника. Всеки отбор получи тениски с еднакъв цвят. Те бяха разделени в две възрастови групи:

Първа възрастова група: първи отбор с участници Мариян Пенчев Георгиев и Веселин и Красимиров Станков и втора отбор – Константин Георгиев Кралев и Кевин Марк

Втора възрастова група: първи отбор с участници Спас Климентов Спасов и Николай Ивелинов Станчев и втори отбор Васко Мариев Дамянов и Данаил Красимиров Керанов.

Въпреки малкото участници, публика от деца не липсваше. Играта беше оспорвана и участниците по подобие на олимпийските състезатели показваха желание за победа и честна игра.

В първа възрастова група победители станаха Константин и Кевин, с резултат 5 на 4 коша.

Във втора възрастова група победиха Васко и Данаил с резултата 11 на 9 коша.

Всички участници получиха награди от Община Тервел и грамоти. И както винаги за всички имаше почерпка, осигурена отново от общината.

ДА НАУЧИМ НЕЩО НОВО:

Разделното събиране на отпадъци – игра и необходимост

Състезание – викторина на тема – „Разделно

сметосъбиране“ събра 15 деца на различни възрасти- от 6 до 14 години под покрива на ОДК в два поредни дни. В процеса на подготовката за викторината, в първия от двата дни, определени за целта, педагогът към ОДК-Георги Желев разказа на децата за ползата от разделното сметосъбиране-как става това, какви контейнери се използват за целта и каква е ролята на тази дейност за опазването и съхранението на природата и нейните ресурси.

След беседата бяха определени двата отбора за предстоящата викторина-„Еколози“ в състав: Петя Георгиева Михова, Димона Росенова Димова и Константин Георгиев Кралев, и отбор „Биолози“ в състав: Радостина Петкова Иванова, Габриела Николаева Колева и Александър Мариянов Иванов.

На следващия ден беше проведена и самата викторина „Разделното събиране на отпадъци-полезно и забавно“ В мероприятиято освен участниците в двата отбора имаше техни приятели и поддръжници.

Викторината започна с представянето на двата отбора от техните капитани: за отбора на „Еколози“ – Петя Михова и за отбора на „Биолозите“ – Габриела Колева. В първия теоретичен кръг участниците в двата отбора получиха по 6 въпроса, на които отговориха без затруднения. Във вторият практически кръг двата отбора имаха за задача да разпределят правилно отпадъци в импровизирани

контейнери- син за хартия, зелен за стъкло и жълт за пластмаса и метал.

За отличното си представяне участниците във викторината получиха специални грамоти и награди, осигурени от Община Тервел.

Публиката също не остана безучастна – към нея бяха задавани въпроси и поставени задачи. Награди за верни отговори и правилно изпълнени задачи получиха: Димитър Иванов, Ива Стоянова и Силвена Пламенова. И в двата дена Община Тервел осигури почерпка за децата.

Наше лято - пикник в гората 11 август 2008 год.

ЖИВОТЪТ Е НАВСЯКЪДЕ – И В МАЛКИТЕ СЕЛА, И В МЕГАПОЛИСИТЕ...

ПЕСЕНТА СЪБИРА ХОРАИ СЪЗДАВА ПРИЯТЕЛСТВА

НЧ „Христо Ботев“ с. Каблешково – изяви на национални събори

На 31.05.2008 год. в с. Обединение, община Полски Тръмбеш се проведе Национален събор – надпяване „Авлига пее“ посветен на феноменалната народна певица Мита Стойчева. Групата за автентичен фолклор при НЧ „Христо Ботев“ с. Каблешково, общ. Тервел взе участие в него.

Представянето ни беше много добро, като се завърнахме с диплом за групата и Второ място, индивидуално изпълнение на Айсел Юксел с диплом и Второ място.

Най-силни аплодисментите бяха за Мария Паскова- Ръководител на групата, която взе Първо място и на същата бе присъдена диплом и Специална награда- медал на името на именитата певица Мита Стойчева.

Второто ни представяне през летния период беше на 11 – 13.07.2008 год. в с. Рибарица, общ. Тетевен. Бяхме гости на „Празник на народния обичай и автентичната носия“. Представихме се с обичая „Беленка“ и групата с песни за автентичен фолклор. Акомпанира ни гъдуларя Пламен Иванов, към когото изказваме най-добри благодарности. Индивидуални изпълнения също имаше и всички получиха диплом за добро представяне.

Останахме с много хубави спомени за красотата в Балкана- посетихме гр. Тетевен, разходихме се до Водопадите.

На следващият ден посетихме пещерата „Съева дупка“, намираща се в с.

Брестница и включена в 100- те национални туристически обекти. Останахме възхитени от красотата под земята, сътворена от водата и въздуха. Продължихме към друга българска светиня прочутият „Троянски манастир“.

Искам от името на групата да изкажа най-голяма благодарност за предоставяне на общинския автобус и лично да благодаря на Кмета на Община Тервел – инж. Живко Георгиев, г-жа Стефка Костадинова и г-жа Дияна Илиева, които винаги са ни помагали и подкрепяли.

Станка Аврамова

Председател на

УС на НЧ „Хр. Ботев“ с. Каблешково

МОЕТО „ГАРДЖЕ“ Е НАЙ-ХУБАВО И НАЙ-УМНО

Малко момченце пита баща си:
- Тате, а какво е това биология?
- Как да ти обясня по-просто? Например ти приличаш на мен- това е биология.
- А социология какво е?
- Синът на съседа също прилича на мен. Това вече е социология ...

